

Υποβολή προσφυγής ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων σχετικά με την μεταχείριση των ανηλίκων προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα

Προσφυγή κατά των παραβιάσεων των κοινωνικών δικαιωμάτων των ανηλίκων προσφύγων και μεταναστών στην ηπειρωτική Ελλάδα και τα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου κατατέθηκε ενώπιον Ευρωπαϊκού Οργάνου το οποίο ειδικεύεται στην προστασία των κοινωνικών δικαιωμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η συλλογική προσφυγή, που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και Εξόριστους (ECRE) και την Διεθνή Επιτροπή Νομικών (ICJ), απαριθμεί τις πολλές περιπτώσεις κατά τις οποίες η Ελλάδα απέτυχε να τηρήσει τις υποχρεώσεις της σε ό,τι αφορά τη φροντίδα και την προστασία των παιδιών με αποτέλεσμα αυτά να βρεθούν σε συνθήκες εξαθλίωσης, ανασφάλειας και βίας.

Η προσφυγή στην Επιτροπή, το ανεξάρτητο όργανο που επιβλέπει την προστασία των οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων στην Ευρώπη, αξιολογώντας τη συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας και πρακτικής με τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη, υποστηρίχθηκε από το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και περιλαμβάνει εκθέσεις των Γιατρών Χωρίς Σύνορα σχετικά με την υγεία και τις συνθήκες διαβίωσης των ανηλίκων στη Λέσβο.

Ανάμεσα στις πιο σημαντικές παραβιάσεις των δικαιωμάτων των ανηλίκων προσφύγων και μεταναστών, που περιγράφονται στην προσφυγή, περιλαμβάνονται η συστηματική και συνεχιζόμενη απουσία επαρκών δομών στέγασης και η έλλειψη ενός αποτελεσματικού συστήματος επιτροπείας για τα ασυνόδευτα παιδιά στην Ελλάδα, εξαιτίας των οποίων αυτά εκτίθενται σε σοβαρούς κινδύνους, και, μεταξύ άλλων, παραμένουν άστεγα ή τίθενται υπό κράτηση. Οι σοβαρές αυτές ελλείψεις σε βασικές δομές φροντίδας, έχουν ως αποτέλεσμα τα παιδιά να αντιμετωπίζουν σκληρές συνθήκες διαβίωσης και να αποστερούνται τα πιο βασικά θεμελιώδη δικαιώματά τους. Επιπλέον, στα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου, ο συνωστισμός και οι ανθυγιεινές και επικίνδυνες συνθήκες που επικρατούν παραβιάζουν συστηματικά τις προδιαγραφές ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και ειδικής προστασίας που δικαιούνται τα παιδιά εξαιτίας του ειδικού καθεστώτος τους, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στην προσφυγή επισημαίνεται, επίσης, η ανεπάρκεια ιατρικών υπηρεσιών, ιδίως στα νησιά, και οι σημαντικές επιπτώσεις της στην ουσιαστική φροντίδα και τη σωματική και ψυχική υγεία των ανηλίκων. Επιπλέον, οι από κοινού με ενήλικες συνθήκες διαβίωσης, οι περιορισμένες, αν όχι ανύπαρκτες, περιπολίες ασφαλείας και το ανεπαρκές σύστημα επιτροπείας έχουν οδηγήσει σε πολυάριθμες αναφορές σεξουαλικής κακοποίησης, βίαιων επιθέσεων και παρενόχλησης των ανηλίκων στα κέντρα υποδοχής στα ελληνικά νησιά. Περιστατικά αυτοτραυματισμού ή και απόπειρες αυτοκτονίας καταγράφονται σε ορισμένες περιπτώσεις, ως συνέπεια των συνθηκών αυτών που περιγράφονται στην προσφυγή.

«Η μη αντιμετώπιση από τη μεριά των ελληνικών αρχών των παραβιάσεων των δικαιωμάτων των ανηλίκων προσφύγων και μεταναστών συνεχίζεται επί μακρόν χωρίς κάποια βελτίωση να φαίνεται στον ορίζοντα. Οι μεταφορές των παιδιών και των ευάλωτων από τα νησιά στην ηπειρωτική χώρα έχουν παραλύσει από έλλειψη κατάλληλων χώρων στην ηπειρωτική Ελλάδα και από διοικητικά εμπόδια. Στο μεταξύ, τα παιδιά παραμένουν ξεχασμένα σε περιβάλλον εξαθλίωσης και φτώχειας. Αυτή η προσφυγή μπορεί αισίως να ανοίξει το δρόμο προκειμένου οι παραβιάσεις αυτές να καταδικαστούν θεσμικά και να οδηγήσει σε ουσιαστικές αλλαγές σε ό,τι αφορά την προστασία των πλέον ευάλωτων μελών την κοινωνίας», λέει η Amanda Taylor, Senior EDAL Coordinator του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες και Εξόριστους (ECRE).

«Έχοντας υπογράψει τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη, η Ελλάδα έχει διεθνή υποχρέωση να εξασφαλίσει ότι οι ανήλικοι πρόσφυγες και μετανάστες που βρίσκονται στη δικαιοδοσία της έχουν πρόσβαση σε βασικά οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα. Ιδιαίτερα για την περίπτωση των παιδιών προσφύγων και μεταναστών, που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, η παραμονή τους σε τόσο άθλιες συνθήκες ακόμα και για μια μικρή χρονική περίοδο, είναι πιθανό να τους προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη επιδρώντας καθοριστικά στην ανάπτυξη τους», λέει η Karolína Babická, νομικός σύμβουλος της Διεθνούς Επιτροπής Νομικών για την Ευρώπη και την Ασία.

«Αυτή η προσφυγή αναφέρεται σε δύο από τα πιο σοβαρά θέματα προστασίας στην Ελλάδα: την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων και τις συνθήκες διαβίωσης που επικρατούν στα νησιά μετά την έναρξη εφαρμογής της Κοινής Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας, όπου ανήλικοι πρόσφυγες και μετανάστες παραμένουν εγκλωβισμένοι. Τον Δεκέμβριο του 2018, σχεδόν δύο στα τρία ασυνόδευτα παιδιά στην Ελλάδα στερούνταν μιας θέσης σε δομές μακροχρόνιας φιλοξενίας για ανηλίκους. Το ίδιο χρονικό διάστημα, το 30% από τα 14.600 περίπου άτομα που παρέμεναν στα ελληνικά νησιά ήταν παιδιά. Έτσι, η διαδικασία αυτή που ξεκίνησε ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στην διασφάλιση των δικαιωμάτων των παιδιών προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα», σημειώνει ο Αλέξανδρος Κωνσταντίνου, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες.

Η προσφυγή εκκρεμεί ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Ως μέρος της προσφυγής, και προκειμένου να αντιμετωπιστεί άμεσα η κατάσταση την οποία αντιμετωπίζουν τα παιδιά στην Ελλάδα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και τους Εξόριστους (ECRE) και η Διεθνής Επιτροπή Νομικών (ICJ), έχουν καταθέσει αίτημα λήψης «άμεσων μέτρων» σύμφωνα με το άρθρο 36 του Κανονισμού της Επιτροπής, ζητώντας να απομακρυνθούν επείγοντως τα παιδιά από τα ακατάλληλα και υπό συνθήκες συνωστισμού κέντρα υποδοχής στα νησιά, να τους παρασχεθούν κατάλληλες για την ηλικία τους δομές διαμονής, επαρκής τροφή, νερό και ιατρική φροντίδα, να διορισθούν αποτελεσματικοί

Επίτροποι ανηλίκων και επιπλέον, να απομακρυνθούν τα παιδιά από τα κρατητήρια και να τοποθετηθούν σε κατάλληλα διαμορφωμένους για την ηλικία τους χώρους φιλοξενίας.

Διαβάστε την προσφυγή [εδώ](#) (αγγλικά).